

Domovský zpravodaj **KVÍTKO**

Domov důchodců Šumperk, p.o.
U sanatoria 25, 787 01 Šumperk
Tel.: 583 215 518
www.ddspk.cz

6. číslo
únor 2014

OBSAH

Úvodník	3
Co se událo.....	3
Koncert pro dobrovolníky	4
Výstava obrazů.....	5
Perníčky	6
Koncert Motýlů.....	7
Vědomostní soutěž „Mazaný Filip“	7
Zprávy ze sociálního úseku	7
Příspěvky našich uživatelů.....	8
Cviky na procvičení krční páteře	9
Jaké svátky nás čekají?	10
Společenská kronika	14
Něco pro zábavu	15

Vážené dámy, vážení pánové,

ráda bych se v několika větách vrátila k uplynulému roku, který byl velmi náročný. Abychom rok ekonomicky zvládli, bylo nutné snížit náklady, zejména mzdové. Došlo ke snížení počtu zaměstnanců, což kladlo a klade zvýšené nároky na každého z nás. Pravidelné každoroční dotazníkové šetření zaměřené na spokojenost se službou prokázalo, že jste s péčí i se službou spokojeni. Velmi krásného ocenění dosáhla naše dobrovolnice paní Pavlína Doskočilová. Za svou práci pro domov získala Křesadlo 2013 - cenu pro obyčejné lidi, kteří dělají neobyčejné věci. Na podzim byla zahájena velká investiční akce, která bude ukončena do konce roku 2014. Konečně se vymění stará okna za nová a zateplí se plášť celého objektu. Investici financuje zřizovatel, Olomoucký kraj.

Vážené dámy, vážení pánové,

rok jsme zahájili napojením na vlastní trafostanici. Došlo ke změnám v personálním obsazení jednotlivých oddělení. Změny určitě přispějí k oživení všech vztahů. Proběhla výměna váleň za postele a z původního vybavení zůstalo jen 17 váleň, které budou do konce roku také vyměněny. Čaj se vaří přímo na odděleních. Vysílání stanice Šlágr zachytíte na svých televizorech, na starých přijímačích nahradilo ČT24. Na začátku března vystřídá expozici obrazů v jídelně výstava fotografií starého Šumperka. Výstavu nám zapůjčí muzeum.

Po celý rok budete mít možnost zúčastnit se akcí, které budou pro vás připraveny: Josefovské zábavy, sportovních her a dalších.

Vážené dámy, vážení pánové,

dovolte mi, abych vám v roce 2014 popřála 12 měsíců bez nemocí, 53 týdnů pohody a 365 dnů bez starostí.

ředitelka

CO SE UDÁLO...

Měsíc září jsme zahájili tradičně veselým sportováním v zahradě Domova. Nechyběli ani zástupci domovů pro seniory ze Štítů a z Libiny. Krásným odpolednem nás provázela příjemná hudba Pepy a Vaška. Kvůli nepřízni počasí jsme se museli vzdát jarmarku v Zábřehu, ale vynahradili jsme si to na pouti v Postřelmově. Prohlédli jsme si stánky, mnohé výrobky nás zaujaly, a tak jsme zakoupili drobné dárečky pro své blízké a na závěr jsme poseděli v příjemné hospůdce. Výlet se vydařil. Ještě v září potěšila každého z nás muzika kapely KIKS a pany Záchy na Zpívánkách.

V měsíci říjnu se v našem domově konal Den otevřených dveří. Při této příležitosti jsme shlédli vystoupení manželů Procházkových „Dechovku ve dvou“. Mohli jsme si prohlédnout pravý Kyjovský kroj, poslechnout si i zazpívat mnoho krásných písniček. Jak se stalo u nás už zvykem, první středa po výplatě patří „Zpívánkám“. Za doprovodu kapely KIKS si každý rád zazpívá. Na závěr měsíce přišla řada i na naše mozkové závity, které soutěžily o „Mazaného Filipa“.

Na Martina nepřijel bílý kůň, ale přiletěl drak. Veselým zpíváním o Novém hradu nás bavila dobrovolnice Slávka Krejčí s přáteli.

Velkou listopadovou akcí byl koncert pro dobrovolníky, na kterém zazněly nádherné Hebrejské písně v podání souboru Avonotaj. Na konci měsíce jsme se příjemně rozptýlili na Zpívánkách.

Na začátku prosince jsme se poučili na přednášce o minerálech a drahých kamenech a dozvěděli se o nich hodně zajímavého. Další prosincovou akcí bylo vystoupení dětí z družiny speciální školy v Šumperku. Měly pro nás nacvičené divadélko „O Boudě, budce“ a různé písničky a tanečky. Zavítaly k nám také děti ze speciální školy Pomněnka s krásným programem a vystoupily i studentky Střední zdravotnické školy v Šumperku. Před Vánoci nechyběla prodejní výstavka Tvořivé dílny a zpívání koled s dobrovolnicí Slávkou Krejčí.

Závěr roku jsme oslavili na Silvestrovských Zpívánkách.

Rok 2013 byl kulturně bohatý, užili jsme si mnoho pěkných vystoupení, ale i na rok 2014 připravujeme lákavé akce.

Jana Zezulová

KONCERT PRO DOBROVOLNÍKY

Myšlenkou dobrovolnictví jsme se zabývali často, proto jsme navázali spolupráci s dobrovolnickým centrem ADRA v Prostějově. Toto centrum nám pomáhalo a zaštiťovalo dobrovolnictví v našich počátcích. Ale po dvou letech centrum ADRA svou činnost ukončilo a nám nezbyvalo nic jiného než si najít nového partnera - Maltézskou pomoc. Tato veřejně prospěšná společnost nás vzala pod svá křídla a zajišťuje nám dobrovolnictví už téměř celý rok. Naši dobrovolníci pracují na Domově s láskou a bez odměny. Proto jsme se rozhodli, že požádáme Město Šumperk o grant, který využijeme jako odměnu pro dobrovolníky. Z grantu Města Šumperk jsme uspořádali krásný koncert, který se konal 21. 11. 2013 ve společenském sále Domova. Na začátku byl oficiálně zahájen paní ředitelkou, která vysvětlila hostům i uživatelům důvod slavnostního setkání. Na ni navázal pěvecký soubor Avonotaj se svým repertoárem. V polovině programu přišla chvíle nejočekávanější, na pódium byli pozváni ti, jež se nejvíce zasloužili o dobrovolnictví. Dobrovolníci, kteří ze svého času poskytli našim uživatelům více než 50 hodin. Oceněna byla paní Pavlína Doskočilová, paní Dobroslava Krejčí, slečna Jana Svobodová, slečna Eva Růžičková a slečna Kristýna Brokešová. Další přítomné dobrovolnice do-

staly drobné dárky. Malý dar rozdaly a poděkování přednesly i zástupkyně Maltézské pomoci, Lucie Švábová a Daniela Gajdošíková, které přijely z Olomouce. Na závěr byli všichni přítomní pozváni na malý raut. Uživatelé i hosté si mohli prohlédnout expozici děl akademického malíře Lubomíra Bartoše, která byla připravena ve spolupráci s Vlastivědným muzeem v Šumperku, p.o. Za všechny uživatele chceme touto cestou poděkovat Městu Šumperk, pěveckému souboru AVONOTAJ s instrumentálním doprovodem a sponzorům, zejména Pivovaru Holba, a.s., za to, že s jejich pochopením a přispěním jsme mohli ocenit práci dobrovolníků - vzácných lidí, kteří jsou ochotni svůj čas nezištně poskytnout druhým. Děkujeme.

K. Bílková

Z POHLEDU DOBROVOLNÍKA

Dne 21. listopadu dům seniorů poctil svou přítomností soubor Avonotaj. Tento pěvecký soubor s instrumentálním doprovodem se zabývá interpretací tradičních židovských písní v hebrejštině a jazycích jidiš a ladino.

Z mého úhlu pohledu to byl koncert nabitý pozitivní energií. Takovéto písně neuslyšíte jen tak v rádiu. Zpívali písně smutné i radostné. Je pravda, že jsme textům moc nerozuměli. Až na výjimku, kterou hráli na konec a všichni jsme tuto píseň znali a jmenovala se David a Goliáš, která je symbolická pro naši dobu. I když jsme nerozuměli, tak nám před každou písní vyprávěli, o čem se v ní zpívá. Takže není, co bych vytkla. Bylo vidět, že publiku se tento styl hudby velmi zamlouval. Tleskali, jásali a pojídali občerstvení, které pro ně bylo připraveno.

Po vystoupení byly paní ředitelkou předávány certifikáty dobrovolníkům, kteří pomáhají při různých akcích, chodí si s lidmi povídat nebo jim dokonce i zazpívat. Ocenění byli: Pavlína Doskočilová, Jiří Doskočil (starší i mladší), Dobroslava Krejčí, Eva Růžičková, Jana Svobodová, Kristýna Brokešová a za jejich ochotu, trpělivost i práci jim byli věnovány drobné dárky. Dobrovolníci mají možnost pomáhat díky Maltézské pomoci, jejíž zástupci Daniela Gajdošíková a Lucie Švábová, nás přijeli na tento koncert navštívit. Tato Maltézská pomoc má centrum v Olomouci. Začínala jen dobrovolnictvím a rozvinula se v organizaci. „Rytíř v dnešní době bojuje jinak než v dávné době.“

Bylo to opravdu vydařené čtvrtetní odpoledne, kde jsem potkala plno milých lidí, a proto i já do domova důchodců chodím ráda.

M. Krejčí

VÝSTAVA OBRAZŮ

Ve čtvrtek 21. listopadu, při příležitosti koncertu pro dobrovolníky, byla v našem domově zahájena expozice děl akademického malíře Lubomíra Bartoše. Až do konce března 2014 máte možnost obdivovat zajímavé obrazy tohoto umělce.

Lubomír Bartoš je vnímán a také prezentován jako malíř jesenické kra-

jiny. Jeho dílo je pro svůj svérázný a působivý rukopis nepřehlédnutelné. Výrazným aspektem jeho tvorby je sepětí s rodným krajem, které se vytvářelo již od dětství. V rodné Klopíně a později ve Zvoli, kam se rodina po válce přestěhovala, si začal uvědomovat, jak právě rodný kraj a příroda mohou ovlivnit životy lidí.

Celoživotní tvorba, která se po celou dobu jeho tvůrčího hledání vyznačovala vysokou řemeslnou náročností, byla několikrát společensky oceněna. Samostatně umělec vystavuje od roku 1963 již na více než 70 autorských a 70 kolektivních výstavách. Je zastoupen v našich předních galeriích, v četných soukromých sbírkách u nás i v zahraničí a jeho díla zdobí i řadu veřejných prostor.

J. Zezulová

PERNÍČKY

Jedno středeční odpoledne jsme se rozhodli, že pro všechny uživatele,

jako malou pozornost k Vánocům, upečeme perníčky. Požádali jsme uživatelky z I. a II. oddělení, které navštívují tvořivou dílnu, o pomoc. Ty neváhaly a ochotně se k nám připojily. Po upečení několika plechů jsme se ještě jednou sešly a perníčky nazdobily. Užily jsme si spoustu legrace, navzájem jsme si obkourkávaly nápady na zdobení. Po úspěšném upečení a nazdobení byla ještě potřeba perníčky zabalit do malých celofánových sáčků

a s tím nám uživatelky také pomohly. Tímto bychom jim chtěli za příjemnou spolupráci poděkovat.

K. Šuranská

KONCERT MOTÝLŮ

Vedení města Šumperk nám nabídlo zdarma lístky a dopravu na PRVNÍ KONCERT RŮŽOVÝCH DĚTÍ, který se konal v místním Domě kultury. Této nabídce jsme využili a v neděli 10. listopadu 2013 se 16 uživatelů z našeho domova koncertu zúčastnilo. Růžové děti jsou nejmladší děti pěveckého sboru Motýli a také nejroztomilejší. Odměnou jim je potlesk zaplněného sálu. Svě umění předvedli i starší členové pěveckého sboru BAREVNÉ DĚTI, PLAMENÁCI a nejzkušenější MOTÝLI.

Koncert se nám moc líbil a jsme velice rádi, že vedení města na náš domov nezapomíná.

Děkujeme!!!

VĚDOMOSTNÍ SOUTĚŽ „MAZANÝ FILIP“

23. ŘÍJNA 2013 se na našem domově uskutečnila vědomostní soutěž „MAZANÝ FILIP“. Účast byla hojná, s organizací nám pomáhaly studentky ze Střední zdravotnické školy a dobrovolnice. Úkoly byly lehčí i těžší, tak jako v každé soutěži. Svě znalosti jistě dobře zúročili uživatelé, kteří se zúčastňují TRÉNOVÁNÍ PAMĚTI, které probíhá na 1., 3A. a 4. oddělení. Úkoly jim byly ale neznámé, tak jako všem ostatním, ale lépe porozuměli danému zadání. V soutěži musí být vždycky vítěz, ale zároveň platí: „Není důležité vyhrát, ale zúčastnit se“. Všichni byli odměněni účastnickým diplomem. Vítězové pěkným balíčkem.

Po této soutěži jsme všichni nabyli dojmu, že trénink paměti není zbytečný!

J. Lepková

ZPRÁVY ZE SOCIÁLNÍHO ÚSEKU

Nové občanské průkazy a jejich vyřízení

Od 1. 1. 2012 se nové občanské průkazy vydávají v podobě plastové karty o rozměrech 5,4 X 8,56 cm a mají gravírovanou černobílou fotografii a gravírovaný podpis držitele. Na zadní straně občanského průkazu je umístěn kontaktní elektronický čip.

Pokud uživatel si při nástupu do zařízení přeje **přehlásit trvalý pobyt**, je nutné, aby si rodina uživatele změnila trvalý pobyt na evidenci obyvatel. Formulář ke změně pobytu je k dispozici na pokladně sociálního oddělení nebo Vám jej donesou sociální pracovnice a pomohou s vyplněním. **Rodina vyřídí změnu trvalého pobytu na Městském úřadě v Šumperku na Jesenicke ulici.** Správní poplatek činí 50 Kč. Pokud uživatel nemá rodinu vyřizuje změnu trvalého pobytu sociální pracovnice.

Výměnu OP provádí sociální pracovnice ve spolupráci s Městským úřadem. Uživatel je vyfocen na svém pokoji nebo v kanceláři sociální pracovnice a za měsíc nebo dle termínu úřednice Městského úřadu je mu nový OP předán.

Pokud uživatel zjistí **ztrátu občanského průkazu**, je nutné jej nahlásit na

sociálním oddělení a při focení uhradit 100 Kč za ztrátu občanského průkazu.

Zajištění léků pro uživatele

Domov zajišťuje léky pro uživatele, pokud je předepíše lékař nebo pokud nahlásíte sestřičce léky, které jsou volně dostupné v lékárně. Podmínkou zajištění léků je založená úschova na domově, která slouží k uhrazení léků. V případě, že nemáte úschovu nebo nechce úschovu sestra nebo lékař Vám recept zanechat na pokoj a musíte si léky zajistit sami nebo rodinou. Zajištění léků je zdarma. Doklad z lékárny je vylepen v úschově a je vždy dohledatelný v případě nejasností. Uživatel může požádat o měsíční výpis z úchovy.

Přihlášení nebo odhlášení TV

Pokud uživatel platí za TV+ rádio a již TV nemá na pokoji, rodina televizor odvezla, může požádat sociální oddělení o odhlášení TV +radia z platby. Pokud rodina přiveze nově rádio nebo TV, je nutné přihlásit jej k platbě též na sociálním oddělení. Pokud uživatel má trvalý pobyt mimo Domov a platí TV v místě trvalého pobytu, nemusí platit TV na Domově. Platba ale musí být na jeho jméno.

K. Bílková

PŘÍSPĚVKY NAŠICH UŽIVATELŮ

Z Tvořivé dílny

V našem domově jsou různé aktivity, aby se obyvatelé zabavili a jednou z nich je Tvořivá dílna. Škoda, že tam chodí tak málo obyvatel. Člověk tam přijde na jiné myšlenky, pobavíme se mezi sebou a s naší vedoucí paní Janou Lepkovou vytváříme různé věci, které se potom vystavují a prodávají na výstavkách, jak před velikonočními, tak před vánočními svátky. My, kteří tam chodíme, chodíme tam rádi a cítíme se velmi dobře.

L. Koukalová

Poděkování

Chtěla bych touto cestou poděkovat našemu fyzioterapeutovi panu Danu Slavíkovi za jeho každodenní obětavou práci. Věnoval se mi s maximálním nasazením. Jeho práce je na našem domově velkým přínosem nejen pro mě, ale i ostatní uživatele, se kterými pravidelně cvičí a snaží se o zlepšení jejich zdravotního stavu. Má upřímnou a veselou povahu, kterou dokáže někoho u nás na domově potěšit a rozveselit.

I nadále bych mu přála mnoho pracovních i osobních úspěchů. Ještě jednou mu mockrát děkuji.

Uživatelka I. oddělení

CVIKY NA PROCVIČENÍ KRČNÍ PÁTEŘE

Několik málo pravidel na úvod:

- 1) Cvičení provádějte pravidelně, nejlépe 2x denně alespoň 10 minut.
- 2) Cvičte pomalu, tahem - nikoli švihem.
- 3) Každý cvik opakujte 5-10x, s krátkým odpočinkem.
- 4) Dbejte na rytmus dýchání.
- 5) Mějte na paměti, že cviky je třeba provádět tak, aby nezpůsobovali bolest, V žádném případě by bolest neměla přetrvávat déle než 12 hodin po cvičení.

Celou tuto sérii cviků provádíme **vsedě**, je vždy **důležité mít vzpřímenou páteř** a nejlépe ani se neopírat o nic zády.

Předklon, záklon

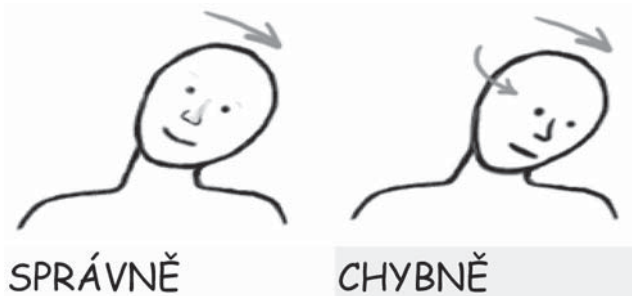
S výdechem předkloníme krční páteř, co neblíže ke hrudní kosti a co nejniž. S nádechem se vracíme do vzpřímené pozice. S dalším výdechem pohodlný záklon, s nádechem návrat zpět.

Úklony

S výdechem úklon krční páteře, s nádechem návrat do vzpřímené pozice. S dalším výdechem provedeme úklon na druhou stranu. Návčik provádíme nejlépe před zrcadlem. Je totiž důležité si hlídat, že se jedná o **čistý úklon**. Případně můžeme v krajní fázi úklonu mírně bradu zatlačit vzhůru.

Častou chybou totiž bývá současná rotace krku, kdy **brada klesá na stranu**. Naopak při správném provedení si můžeme v zrcadle zkontrolovat, že brada i nos směřují stále přímo vpřed a díváme se sami sobě zpříma do očí.

Poloviční kroužky

Provádíme poloviční kroužení krční páteří. Kutálíme hlavu od jednoho ramene do předklonu a k druhému rameni. U ramene je nádech, předklonem procházíme ve výdechu.

D. Slavík

JAKÉ SVÁTKY NÁS ČEKAJÍ?

2. února - Hromnice

Hromnice je lidové označení svátku slaveného druhého února, kterému v oficiálním křesťanství odpovídá svátek Uvedení Páně do chrámu.

Svátek připomíná událost z evangelií, kdy Ježíšova matka Maria přinesla podle židovského obyčeje svého syna 40. dne po narození do jeruzalémského chrámu, aby jej zasvětila jako prvorozeného Bohu. Zde se setkává s prorokyní Annou a spravedlivým Simeonem, který Ježíše nazval „světlem k osvícení národů“.

Od tohoto Simeonova proroctví, o Ježíši - světle, pochází zvyk, který se začal šířit zřejmě od 11. století: v tento den světily svíčky „hromničky“, které se během bouřek zapálené dávaly do oken a měly spolu s modlitbou chránit před bouřkami. Tímto dnem také dříve končila vánoční doba a sklízely se betlémy z chrámů, často i z domácností.

Masopust

Masopust je slavnostní období mezi Vánocemi a Postní dobou, nastává po svátku Tří králů. Představoval období hodování a veselí mezi dvěma postními dobami. Během něj probíhali taneční zábavy, zabijačky a také svatby. Masopust končil v noci před Popeleční středou, kdy ponocný zatroubil na roh a rychtář všechny vyzval k rozchodu. Druhý den (na Popeleční středu) naposledy se konzumovaly mastné rohlíky s kávou nebo mlékem, dopoledne ještě byla povolena kořalka. Oběd však už byl přísně postní.

Popeleční středa

Popeleční středa je v římskokatolickém liturgickém kalendáři první den postní doby. Pro každý rok platí jiné datum Velikonoc, což ovlivňuje i stanovení data Popeleční středy. Letos připadá tento den na 5. března. Následuje čtyřicetidenní půst. V období raného křesťanství existovala praxe veřejného pokání po spáchání těžkého hříchu. Kajícník byl na začátku Postní doby biskupem vyzván, aby zahájil uložené pokání. Oblékl se do kajícího roucha a hlavu si posypal popelem. Obřadně byl vykázán z kostela a před vchodem až do Velikonoc žádal křesťany o modlitbu. Instituce veřejného pokání se ještě před koncem prvního tisíciletí postupně vytrácela, avšak

výmluvné gesto kajícího sypání popela na hlavu se začalo uplatňovat u všech účastníků bohoslužeb. Papež Urban II. doporučil tento obyčej na Beneventské synodě 1091 pro celou církev. Mužům se popel sypal na hlavu, ženy kvůli povinnému závoji byly popelem znamenány na čele ve tvaru křížku. Zvláštní modlitba pro žehnání popela se objevila až v 11. století.

Popeleční středa je dnem přísného postu a připomínkou pomíjivosti pozemského života. Znamenání popelem tzv. Popelec doprovází udělovatel slovy: *Čiňte pokání a věřte evangeliu nebo Pamatuj, že jsi prach a v prach se navrátíš*^[1]. Katolický křesťan je takto veden, aby zůstal nezávislý na skutečnostech pomíjivých a věnoval pozornost hodnotám trvalým - duchovním.

Svatý týden

Svatý týden neboli Pašijový týden je významné období křesťanského liturgického roku, ve kterém křesťané téměř všech vyznání si připomínají poslední týden Ježíšova pozemského života, jeho smrt na kříži a vzkříšení.

Svatý týden začíná Květnou nedělí a končí Velikonocemi (nedělí Vzkříšení). Některé dny Svatého týdne jsou označeny zvláštním přívlastkem: Škaredá středa, Zelený čtvrtek, Velký pátek a Bílá sobota.

Zelený čtvrtek: Český přívlastek *zelený* byl převzat z němčiny, kde zkomolením původního názvu *Gründonnerstag* (lkavý čtvrtek) vznikl *Gründonnerstag* (zelený čtvrtek).

^[1] Podle pověry se v tento den jedla zelená strava (špenát, zelí atd.), aby byl člověk celý rok zdravý. O Zeleném čtvrtku se při liturgii naposledy rozeznívají kostelní zvony a utichají až do velikonoční vigilie („odlétají do Říma“), místo zvonů a zvonků nastupují řehačky, klapačky a hrkači.

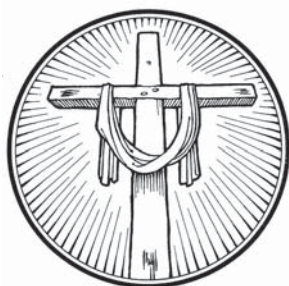
Velký pátek, den Kristova ukřižování, je v lidových pověrách spojován s magickými silami. V tento den se měly otevírat hory, které vydávaly své poklady a v tento den se nemělo nic půjčovat, protože půjčená věc by mohla být očarovaná; nesmělo se hýbat se zemí (rýt, kopat, okopávat) ani prát prádlo, protože by bylo namáčené do Kristovy krve.

Velikonoce

Velikonoce jsou nejvýznamnější křesťanský svátek, který je oslavou zmrtvýchvstání Ježíše Krista. K tomu podle křesťanské víry došlo třetího dne po jeho ukřižování. Kristovo ukřižování se událo kolem roku 30 či 33 v blízkosti významného židovského svátku pesach, který je památkou vysvobození Izraelitů Mojžíšem z egyptského otroctví. V západní křesťanské tradici neděle Zmrtvýchvstání připadá na první neděli po prvním jarním úplňku, tedy na měsíc březen či duben (viz Výpočet data Velikonoc). Slovanský název svátku, Velikonoce, se vztahuje na „velikou noc“, v níž byl Kristus vzkříšen.

Velikonoční symboly

Beránek představoval v židovské tradici Izrael jako Boží stádo, které vede Hospodin. Zároveň Židé na Velikonoce pojídali beránka jako připomínku svého vysvobození z Egypta. V křesťanství je beránek jedním ze symbolů Ježíše Krista, neboť obrazně podle křesťanské víry on je beránek, obětovaný za spásu světa.

Kříž je nejdůležitějším z křesťanských symbolů, protože Kristus byl odsouzen k smrti ukřižováním. Tento trest patřil k trestům nejvíce krutým a ponižujícím.

Dalším z velikonočních symbolů je vajíčko, symbol nového života, neboť samo zárodek života obsahuje. V mnoha kulturách je vejce symbolem plodnosti, života a vzkříšení. V souvislosti s lidovou tradicí vznikl zvyk tato vejce malovat; důvodem pojídání vajec o Velikonocích byla zřejmě i skutečnost, že vejce se nesměla jíst v postní době. V křesťanství se vejce vykládá jako symbol zavřeného hrobu, z něhož vstal Kristus, jako symbol nesmrtelnosti.

Kočky symbolizují palmové ratolesti, kterými vítali obyvatelé Jeruzaléma přicházejícího Krista. Tradičním křesťanským zvykem je jejich svěcení na Květnou neděli a pálení v příštím roce o Popeleční středě.

Ačkoli mnoho nenáboženských tradic má své kořeny v křesťanské symbolice, některé velikonoční symboly můžeme vystopovat až z předkřesťanské doby. Například zajíček má zřejmě původ v pohanských rituálech oslavující příchod jara. Symbolika zajíce pochází z tradice oslav svátku pohanské bohyně plodnosti Eostre. Z jejího jména je odvozeno slovo Easter, anglický název křesťanských Velikonoc. Podle legendy bohyně Eostre proměnila ptáčka, který umrzl ve vánici, v zajíce. On pak z vděčnosti každé jaro kladl vejce jako pták.

Podobně jako mnoho jiných křesťanských svátků, i Velikonoce se přenesly i mimo církve. Už od jejich vzniku jsou časem oslav a veselí. Dnes jsou i komerčně důležité, protože se na ně váže mnoho zvyků, k jejichž uskutečnění je třeba vynaložit nějaké úsilí nebo jen tak zajít na nákup. Prodávají se například velikonoční pohledy, ozdoby nebo cukroví v podobě velikonočních vajíček, beránků nebo zajíčků.

V Česku je prastarou tradicí hodování a pomlázka. Na Velikonoční pondělí ráno muži a chlapci chodí po domácnostech svých známých a šlehají ženy a dívky ručně vyrobenou pomlázkou z vrbového proutí. Pomlázka je spletena až z dvaceti čtyř proutků a je obvykle od půl do dvou metrů dlouhá a ozdobená pletenou rukojetí a barevnými stužkami. Podle tradice muži při hodování pronášejí koledy. Nejznámější velikonoční koledou je tato krátká říkanka: „Hody, hody doprovody, dejte vejce malovaný, nedáte-li malovaný, dejte aspoň bílý, slepička vám snese jiný...”

SPOLEČENSKÁ KRONIKA

V roce 2013 za námi přišli:

- Věruše Horáčková
- Jindřiška Adámková
- Ludmila Snášelová
- Jaroslava Zollerová
- Vladimír Petřík
- Bohuslava Skácelová
- Jiřina Lajtochová
- Manželé Marta a Ladislav Šilarovi
- Bronislava Bruzdová
- Lumír Janků
- Stanislav Benek
- Anežka Zamykalová
- Božena Nováková
- Ludmila Eliášová
- Marie Zittová
- Bohuslav Kubíček
- Blanka Urbánková
- Alžběta Chládková
- Zdeňka Hillerová
- Marie Šafářová
- Verona Lietavská
- Josef Horňák
- Ing. Lada Chalupová
- Marie Kamlarová
- Marie Prachařová
- Drahomíra Pavlů
- František Maška
- Ladislav Dostál
- Adolf Cikrýt
- Dagmar Řezáčová
- Josef Švestka
- Božena Potměšilová
- Žofie Rabenseifnerová
- Marie Langerová
- Marta Hýblová
- Jitřenka Maturová
- Marie Suchá
- Marta Vařeková
- Marie Friedlová
- Zdenka Sojáková
- Vlasta Forcheová
- Ludmila Hlavatá
- Vlasta Turečková
- Věra Hánová
- Vladimír Juříčka
- Rostislav Novotný
- Alena Picková
- Manželé Jiřina a Ing. Jan Marečkovi
- Marie Dolečková
- Elena Hlavsová
- Zdenka Viktorinová
- Antonín Chmelický
- Alena Schöňová
- Anna Šulová

V roce 2013 od nás odešli:

- Leopoldina Mezerová
- Walter Schubert
- Emilie Kostelníčková
- Marie Kohoutová
- Božena Červená
- Eva Pospíšilová
- Blažena Číhalová
- Arnoštka Zdráhalová
- Ladislav Klein
- Jan Šmarda
- Jarmila Březinová
- Jiří Špaček
- Pavla Škrabalová
- Jindřiška Zbožínková
- Marie Komendová
- Josef Dus
- Slávka Rampasová
- Zdenka Konopáčová
- Danuše Valkovičová
- Drahomíra Kutalová
- Hubert Rotter
- Jindřiška Adámková
- Antonín Smahel
- František Janisch
- Alena Klinecká
- Irena Szekerešová
- Ludmila Krmelová
- Marie Šafářová
- Marie Kysučanová
- Metoděj Matysík
- Anežka Zamykalová
- Jarmila Holoušová
- Eliška Štelbaská
- Drahomíra Pavlů
- Bohuslav Kubíček
- Antonie Grygarová
- Věruše Horáčková
- Blažena Karolová
- Marie Přikrylová
- Adolf Cikrýt
- Verona Lietavská
- Marta Hýblová
- Pravomila Kvapilová
- Marie Prachařová
- Magdalena Winklerová
- Metoděj Lang
- Jiřina Kallyová
- Marie Plisková
- Ludmila Snášelová
- Anna Mičulová
- Bronislava Bruzdová
- Ludmila Veselá
- Amálie Zapletalová
- Ladislav Dostál
- Karel Havlíček
- Jarmila Churavá
- Věra Bodanská
- Božena Sittová
- Karel Ješátko
- Albína Jäckelová

NĚCO PRO ZÁBAVU

Přesmyčky - poskládejte správně slova:

ÁNČOVAK -
NETDAV -
ČNPU -
ŽEKEŠJÍ -
ÍVRUKCO -
ÁLĚHSNUK -
RKÁEČDKE -
OŠALT -

PUARPUR -
ŘOIECSK -
LSUERB -
VIUKRAEC -
ĚLČNAÍDKE -
ÁŘKAVS -
DOAEMIVN -

Seřad'te podle abecedy:

NŮŽKY, POSTEL, AKROBAT, CILINDR, VÁZA, LOUTKA, RYDLO, BORŮVKY, TELESKOP, SASANKA, NÁMOŘNÍK, UTOPENEC, KOLO, PERIMETR, FIX, ZEBRA, HVĚZDA, TEPLOMĚR, GUMA, JEŽEK, LOPATA, MASKA, CHOBOTNICE, OTOMAN, ROLBA, UCHO.

Přidejte k podstatným jménům správná přídavná jména:

NEDĚLE
PERNÍK
VÍNO
BRAMBORY
HERMELÍN
KÁVA
OVOCE
ROHLÍČKY
CUKR

VÍDEŇSKÁ
SEDLČANSKÝ
HROZNOVÝ
KANDOVANÉ
PARDUBICKÝ
ADVENTNÍ
ŠTOUCHANÉ
POLOSUCHÉ
VANILKOVÉ

Hádanka

Pokuste se uhodnout, čím je celý tento text neobvyklý. Není to jednoduchý úkol, čtete proto text pozorně. Nehledejte v něm chyby, nejsou v něm ukryty. Nezdružujte se přemýšlením o jeho skrytém smyslu, nepokoušejte se objevit kód, nejde totiž o šifru. Rovněž nic nepočítejte. To, co je v něm ukryto, nelze zjistit početními úkony. Pochopitelně nejde o trik. Jde jen o velikou pozornost, kterou musíte upnout ke všem slovům, jež čtete. Nehledejte v tomto textu, který jste již z poloviny přečetli, nic dvojsmyslného. V čem to tedy vězí? Když tento text prostudujete s plným soustředěním, uhodnete, v čem tkví jeho nezvyklost. Použijte logiky, důvtipu, postřehu, všech svých detektivních schopností. Nečtete ho jen jednou, první přečtení nic neřekne. Zkuste jej přečíst znovu! Seberte všechn svůj vtip. Pozor! Nelušťte déle než hodinu. Řešení je prosté. Budete se divit. Tak co, přišli jste na to?

Sčítejte, odčítejte nebo správně doplňte znaménka:

25 + 14 =	+ 30 = 98
96 - 58 =	15 + 71 =
34 19 = 53	36 + = 84
87 42 = 45	

K. Šuranská

Doplňte lidová rčení a přísloví

Kdo jinému jámu kopá

Kam nechodí slunce,

Komu se nelení

Všude dobře, doma

Co můžeš udělat dnes.....
 S chutí do toho, půl.....
 Koho chleba jíš, toho.....
 Kdo s čím zachází, tím také.....
 Bez práce nejsou.....
 Lež má krátké.....
 Dvakrát měř.....
 Tak dlouho se chodí se džbánem....
 Líná huba, holé.....
 Ranní ptáče.....

Sejde z očí, sejde.....
 Není všechno zlato, co.....
 Na každého jednou.....
 Jak si kdo ustele.....
 Co se v mládí naučíš.....
 Boží mlýny.....
 Trpělivost přináší.....
 Jablko nepadá.....
 Když se chce, všechno.....
 Opakování je.....

A. Krejčí

Povídání o ptáčcích - zima

Mnoho ptáků od nás na zimu odlétá. Zůstávají tu hlavně ti, kteří umějí zužitkovat zimní nabídku bobulí: jeřabiny, jmelí, bezinky.

Kos

Nejčastěji ho spatříte pobíhat na zemi. Sameček je černý se žlutým zobákem a zpívá nádherným flétnovým hlasem. Samička má hnědavé zbarvení.

Sýkorka

U nás žije několik druhů: sýkora modřinka, koňadra, úhelničec, parukářka. Svým zpěvem vítají jaro. Už v lednu uslyšíme zpívat samečka.

Vrabc

Tento drzý a věčně hašteřivý ptáček v době hnízdění pochyťá ohromné množství housenek. Ale jinak páchá škody na obilí a vyštípuje pupeny stromkům.

Vrána

Lidé si ji často pletou s havranem. Nemá tak lesklé peří a je to na rozdíl od havrana pták samotář.

Datel

Žije v lese. Hnízdí v dutinách stromů. Ze dřeva vytahuje lepkavým jazykem hmyz a jeho housenky. V lese často slyšíte jeho „klování“

Sojka

Je to velice ostražitý pták. Na blížící se nebezpečí upozorňuje celý les. Dovede k nerozeznání napodobit zvuky - vrzání vrat, kokrhání či mňoukání kočky.

V zimě se u nás objevují i hosté ze severu, kde je zima krutější než u nás. Např. naši havrani odlétají k jihu a k nám přilétají v obrovských hejnech havrani ze severu. Někteří přilétají za potravou k řekám, které u nás často nezamrzají.

Havran

Kachna divoká

Racek

E. Garguláková